

Çağdaş Hukuk

Av. Turgay Aksaylı

Çağdaş Grubun Generali

Sayın Güney Dinç'i ilk gördüğümde 1978 yılıydı. Belki şimdi kendisinin de hatırlayamayacağı ilk karşılaşmamızda 20 yaşında bir Hukuk Fakültesi öğrencisiydim. T.Maden İş Sendikası'nın bir alt katındaki Avukatlık bürosuna bir işçi önderiyle birlikte gelmiştim.

Bürosu her zaman olduğu gibi o zaman da işçilerin ve aydınların hukuki soranlarına çözüm aradıkları bir yerdi. O kısacık görüşmede 20 yıl sürecek -ömrüm oldukça sürmesini dilerim- bir dostluk ilişkisinin başladığını kestirmek güçtü.

Daha sonra bir kaç kez miting ve yürüyüşlerde karşılaştık kendisiyle, bir aydın olarak ömrü boyunca bir kez bile duraksamadan ve tökezlemeden tercihini hep işçi sınıfı ve emekçi kesimlerden yana yapmış olmanın gururuyla yer alıyordu yürüyüş ve mitinglerde.

İzmir Barosu Dergisi'nin 1990 yılı Ocak ayı (55.) sayısında "Adalet Hangi mülkün Temeli?" Başlıklı yazısında bakın Sayın DİNÇ neler yazıyor: "Adalet Mülkün Temelidir; Günümüzde hiçbir tanım, sınıflı toplum gerçeğini bu üç sözcük kadar çarpıcı bir biçimde anlatamaz. Mülk, insana bağımlı bir kavram. Tarihin hiç bir döneminde, nesnelere, insansız özne olmamış. Özdeyişin vurguladığı özne, elbette İnsan. Acaba hangi insan? Kişinin yoksulu var, varlıklı var. Siyasal yetki, üretim araçları mülkiyetinde düğümleniyor. Adalet mülkün temeli olunca, ister istemez varlıklar anımsanıyor. Toplumsal örgütlenmede, güçsüzün, mülksüzün, sömürüye ve eşitsizliğe karşı çıkanların etkinliği kalmıyor."

Hukukun sınıfsal içeriğini daha iyi açıklayan bir anlatım olabilir mi? Sayın DİNÇ fazla söze gerek bırakmaz ve tartışmalarda hep son noktayı koyar.

Bu müthiş birikimine rağmen son derecede mütevazidir. Aynı yazısının bir başka yerinde şöyle der. "Çözümünde güçlük çektiğim konularda, ulaşabildiğim dostlardan yardım isterim. Ayaküstü kurulan söyleşilerden umulmadık kazanımlar sağlanır."

Oysa ki Sayın DİNÇ'le birlikte aynı coğrafyayı paylaşan bütün hukukçular bilirler ki durum tam tersidir. Özellikle, ceza, idare ve iş hukuku alanlarında bir çoğumuza yol göstericidir.

Güney DİNÇ'in konuşmacı olduğu staj konferanslarına birçok Avukatın katıldığını tanıyıyorum. Yine Baronun en çok katılım sağlanan ve en canlı toplantıları Sayın DİNÇ'in konuşmacı ve tartışmacı olarak katıldığı toplantılardır.

İzmir barosunun birçok mensubunun örnek aldığı, örnek bir hukukçudur. Kendisini hem bir Avukat, hem kendi Avukatım, hem de meslektaşım olarak üç ayrı aşamada ve üç ayrı konumda tanımak benim için büyük bir bahtiyarlık olmuştur.

Yazının başında birinci aşamayı sizlere aktardım. 12 Eylül sonrasında ise yaşam bizi Sanık-Avukat ilişkisinde yan yana getirdi.

1982 yılında uzun bir gözaltı süresinden sonra tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakılınca hemen kendisine koştum, savunmamı hem de çok düşük bir ücretle üstlendi.

Bunu 12 Eylül mağduru olduğum için, öğrenci olduğum için ve hukukçu olduğum için yapıyordu. O andan itibaren bana müvekkili gibi değil bir meslektaşısı gibi davrandı.

Davada izlediği strateji konusunda hiç anlaşamadık. Hep çatıştık. Beğenmiyorsan başka Avukata git diyebilirdi! Demedi! Koskoca İzmir Barosunun Başkanıydı. 25 yaşında, yıllardır Hukuk Fakültesinde beklemeli, o ana kadarki yaşamında hiç bir işe yaramamış birini adam yerine koydu ikna etmeye çalıştı.

Gerçi ikna edemedi ama denedi. Haklı olduğunu yıllar sonra anladım. İddianamede önemsiz bir yerim vardı. Savcılık üstüme gelmiyordu. Sayın DİNÇ beni davada cezadan, dava dışında da diğer tehlikelerden korumaya çalışıyordu. Bense sistemin aksaklığını mahkemenin

yüzüne haykırmak istiyordum.

Hapis tehdidi ve diğer tehlikeler bana ve kuşağıma vız geliyordu. Bir büyük adamın söylediği gibi "bazen ideolojiler uğruna ölmek, o ideolojiyle birlikte yaşamaktan daha kolaydır." Sayın DİNÇ'e bunu o zaman söyleyemedim ama aslında ölmek istiyordum.

Mücadeleye yaşayarak yapamadığım katkıyı, ölecek yapmak istiyordum. O ise bu gerçeği bilmeden beni yaşatmaya ve özgür kılmaya çalışıyordu.

Mahkemede beni savunuşunu pasif bulurken bir yandan da mahkemenin (Sıkıyönetim Mahkemesi) birçok avukattan esirgediği saygılı tavrı kendisine gösterişine de hayranlık duyuyordum. Meslek hayatımda anladım ki bu kolay kazanılmıyor.

Demek ki Sayın DİNÇ, tutuksuz sanıklara tahliye, ölümlere beraat istememişti. Dosyaları, isimleri, başka dosyalar için hazırladığı savunmaları birbirine karıştırmamıştı. Sadece ağzı olduğu için değil, gerektiği zaman, gerektiği yerde ve gerektiği uzunlukta konuşuyor ve dinletiyordu.

Son aşamada Sayın DİNÇ ile iki meslektaş olarak çok sıcak bir ilişkimiz oldu. O artık benim Güney abimdi.

Her sorunumuzda yardımcı olur, yazı yazmam için özendirirdi. Baro dergisinde çıkan yazılarımdan sonra hep hak ettiğimden fazla överdi.

1990 yılında Derneğimizin 2. kuruluşunda eski üye ve yöneticilerin bir çoğu derneğe üye bile olmazken, hem üye oldu ve hem de biz gençlere maddi-manevi destek verdi.

Yıllar sonra (evvelki yıl) yollarımız bir kez daha ayrıldı. Derneğimizin -değişmeyen- en önemli gündem maddesinden biri olan ÇHD-BARO Çağdaş grup ilişkileriydi esas ayrılık noktamız.

1996 Ekim seçimlerinde Çağdaş Avukatlar Grubu ve Bağımsız Çağdaş Avukatlar Grubu olarak iki ayrı listeye seçime girdik. Güney Ağbi bir listede delege adayı-ben bir listede disiplin adayı.

Çok sert bir kampanya oldu. Karşımızda öğrenciliğimizden beri neredeyse 20-25 yıldır birlikte demokrasi mücadelesi verdiğimiz arkadaşlar; ben de sivri dilli bir muhalefet yapıyorum. Bu arada aralarında Güney Ağbinin de bulunduğu birkaç kişiyi Çağdaş Grubun Generali olmakla bile suçluyorum.

Seçim sabahı ortak bir divan önerisi tartışılırken doğal olarak Güney Ağbinin adı geçiyor. Bizim gruptan kendisini yeterince tanımayan arkadaşlar karşı çıkacak gibi oluyorlar. Gerekçeleri Güney Ağbinin karşı listeden delege adayı oluşu. Hemen müdahale ettim. Ortak divan hazırlandı. Güney Ağbi her iki listenin ortak divan başkanı olarak yerini aldı.

Gündemin faaliyet raporunun eleştirileri bölümünde söz isteyenler arasında ben de varım. Birkaç kişi konuştu. Sıra bana geldi. Diğer grubun konuşmamı engelleme kararı aldığını duymuştuk. Ben de dahil olmak üzere kimse inanmamıştı.

Kürsüye çıktım, söze başladım, kıyamet koptu. Sıra kapaklarına vuranlar, yerinden kalkarak bağırınlar, sözlü sataşmalar ve benzeri uygulamalarla engelleme başladı. Sağa sola laf yetiştirmeye çalışırken hazırladığım konuşmayı yapamadığımı fark ettim.

O anda Güney DİNÇ divandan müdahale etti. Çok kısa bir süre içinde 300-500 kişilik salona hakim oldu. Herkesi susturdu, konuşma süreme bir dakika ekleyerek sözü yeniden bana verdi.

Kendisinin de içinde yer aldığı liste için en sivri sözcüklerle, en ağır eleştirileri yaparak sözlerimi tamamladım ve kürsüden indim.

Ertesi gün içeride oylama devam ederken bahçede karşılaştık, sarıldık, öpüştük. Gözlerinde sevgiyi gördüm. Ben de gözlerimle sevgimi aktardım.

Biraz sonra ayrıldığımızda listemizin başkan adayı Sayın Nevzat ERDEMİR yanıma geldi. "Güney Ağbinden özür diledin mi?" dedi. Şaşırdım, "neden" diyebilmişim. Nevzat Ağbi her zamanki sevecenliğiyle, "yahu" dedi, "Bu kadar demokrat bir adama General dedin bir de şimdi neden diyorsun". Toparlandım; Güney Ağbinin gerçek bir general olduğunu ve benim buna bir itirazım olmadığını, benim tepkimin Astsubay çaplı ve General görüntülü kişilere olduğunu belirttim.

Gerçekten de; özel sohbetlerinde derneğimiz için ağzına geleni söyleyen insanların, değil lütfen bir üye olmak derneğin yolunu bilmeyenlerin, hayatlarında bir tez dergisini okumamışların, seçim dönemlerinde sırf seçilebilmenin yolu oradan geçiyor diye ÇHD'nin adından ve prestijinden yararlanarak çağdaş gruptan aday olmalarını içime sindiremiyordum. Tepkim onlaraydı. Güney Ağbiye değil.

İzmir Barosu Dergisinin 1990 yılı Ocak ayı (55.) sayısında yayınlanan ve yazımda iki kez alıntı yaptığım yazıdan üçüncü ve son kez alıntı yapmak istiyorum.

"Çağlara göre değişen koşullar ne olursa olsun, insanoğlunun tek bir amacı var; yeryüzünde de insanca yaşamak. Bu ereğe ulaşmak için sömürünün, tutsaklığın her çeşidine son vermek gerekiyor. İnsan önce (mülk) almaktan, kulluk etmektan kurtulmak zorunda.

Biçimsel görünümle birlikte, (efendilerin) değişmesi fazla bir anlam taşımıyor. Temel sorun bu denli yalın ve kesin.

Laiklik, Türkiye'de, üzerinde en çok yazılıp tartışılan konu. Tartışmalar iki kimlikli Osmanlı bürokratinin alışkanlıkları içinde sürdürülüyor. Bu kişiler, kendilerini Cumhuriyetin gerçek sahipleri ve koruyucuları olarak görüyorlar. Halkı, bilgisiz, bilinçsiz, deneyimsiz ve güvenilmez buluyorlar. Toplumun gereksiz çalkantılar içine düşmemesi için çoğulculuğa yasaklar koyup, sağın da solun da iplerini ellerinde tutmaya çalışıyorlar. Kimi zaman birini gevşetip ötekini sıkarak (güvenli) dengeler kuruyorlar. Batılı gibi yaşayıp burjuva değer yargılarıyla yoğrulanlar, güncel çıkarlarını gözeterek, toplumsal üstünlüklerini yok edecek eylemlere omuz veriyorlar. Arada bir, kendi ellerinde büyüttükleri bağınazlığın karşısına çıkıp, demokratlık, ilerencilik taşıyorlar. Halkı seçeneksiz bırakmanın ürünlerini, kişiliklerinde derliyorlar. İpin ucunu kaçırıp batağa saplanınca, yeni kurtarıcılar arıyor, beceriksizliklerinin sonucunu topluma yüklüyorlar. Bunları gördükçe, yılların ötesinden seslenen Hasan Dede'yi anımsamamak elde değil:

"Adem vardır cismi semiz

Alır abdest olmaz temiz

Halkı dahleylemek nemiz

Cümle vebal bizdedir"

Din ile bir ideolojik hesaplaşmadan kaçınarak, dinsel akımları demokrasi içinde kabul etmek de, en az totaliter laiklik anlayışı kadar yanlıştır.

Sayın Güney DİNÇ'in bu konudaki görüşlerini son Genel Merkez Genel Kurulu'ndan başlayıp geçtiğimiz ay ki Ankara Şube Genel kuruluna dek süren tartışmalarda bir 3. yol teşkil etsin diye alıyorum ve kolay yetişmediğini bildiğim Güney DİNÇ ve benzerlerine uzun ömürler diliyorum.

